

MALI ISTRANIN

Upozorenje pretplatnicima!

Pretplata za MALI ISTRANIN iznosi, kao i do sada, 12.—
Din na godinu i plaća se unapred.

Prilažemo čekovne uplatnice i molimo naše prijatelje, da bi nam pretplatu odmah doznačili. Nama će time uvelike olakšati administraciju i prištedjeti nam kasnije nepotrebno i neugodno opominjanje, a sami će imati mira cijelu godinu.

Povjerenike pak molimo, da primljene primjerke točno obračunavaju i da ne odgadjaju s mjeseca na mjesec, jer time najlakše nastanu zabune i nesporazumci.

• Oni, koji su zaostali s plaćanjem neka ovom prilikom uredite i stare račune.

Čim savjesniji budu naši pretplatnici u vršenju svojih dužnosti prema listu, tim će list biti ljepši, bogatiji i obilatiji sadržajem i opremom.

Tvornica užarake robe i trgovina
ribolovnih predmeta

JOSIP BALKOVIĆ
ZAGREB

Radićeva ul. 3 — (prije Duga ulica)

Telefon broj 4748

Brzajavi: JOBALKOVIĆ Zagreb

Račun kod pošte: štamparica: Zagreb br. 35,376

Tvorničko skladište
kistova, četaka i metala

ARMIN FREY
ZAGREB

Dražkovićeve ulica 33

MALI ISTRANIN

GOD. IV. ZAGREB, RUJAN ŠKOL. GOD. 1932./33. BR. 1.

Vama, mali Istrani u progonstvu,

neka je upravljena, na početku četvrte godine izlaženja našega lista u Jugoslaviji, prva naša riječ!

Ostavljene zavičaj vaših otaca, Istra naša, upire oči u prvom redu u vas i toplom majčinskom ljubavlju motri vaš razvitak i rast na slobodnom tlu.

Puna nježnosti prati svaki korak vaših nesigurnih nogu, strepeći, da ne bi posrnuli na skliskom tlu ili skrenuli stramputićem, kojom ona ne bi nikako željela da podjete . . .

Teška je i nadasve odgovorna dužnost pred povjeseću i pred narodom pala upravo na vas . . .

Djedovi će vaši i oci, koji su Istru našu podigli, osvijestili je i probudili, uskoro pomrijeti, a tko će onda da vodi brigu o onoj našoj dragoj zemlji, o onom dobrom narodu našem dolje, koji proživljuje nastrašnije časove u svojoj povijesti?

Vi ste oni, na kojima leži sudbina one naše divne zemlje, njezina sretnija i ljepša budućnost!

Ne zaboravite je i ne napuštajte je u nevolji njezinoj! Budite veza između onih nebrojenih tisuća svoje istarske braće u sužanjstvu i milijuna ovdješnje braće u slobodi. Budite kao kvasac, koji daje pravi i tečni okus svemu kruhu. Vaša sreća neka budu žarišta ljubavi, koja će raspaliti sreća ostale braće.

Ne smetnite nikada s uma, da će se po djelima vašim suditi onu vrijednu i čestitu braću pod Učkom, koja trpe, stradaju, pa i ginu, na mrtvoj straži, za svetu materinsku riječ.

Budite dakle uzor rodoljublja, uzor poštenja, čestitosti, radinosti i bratske ljubavi, kako bi vas ovdješnja braća što većma cijenila, poštovala i ljubila, a po vama dostojnima, uzljubila još žešćom ljubavi i onu nesretnu braću našu u Istri.

Budite značajevi i poštenjaci, jer će samo po tom svijet znati, da ste pravi sinovi Istre. Tko nije poštenjak i čvrst značaj, neka se povuče i neka radije zataji, da mu je Istra ikad bila mati, da ne okalja njezino sveto ime. »Mali Istranin« bit će vam, u tim vašim lijepim nastojanjima, na pomoć. Dat će vam po koji očinski savjet i rukovoditi vas na putu, koji smo ovdje iznijeli i kojim imate da podjete.

DRUGU RIJEČ upravljamo vama, svim ostalim malim prijateljima, koji nijeste Istrani.

Vas je daleko veći broj, čitava vas je vojska. I to je najveća radost sreću našem. I oni mali Istrani, koji žive u sužanjstvu, i ovi među vama u slobodi računaju s vama.

Koliko li će biti olakšana berba onima pod Učkom, kad budu znali, da nijesu osamljeni, da je za njima nepregledna vojska mladih slobodnih poletaraca, koji ih podupiru, misle na njih, vježbaju se i spremaju. Samo o vama ovisi, hoće li se pola milijuna naroda našega u Istri održati ili će ga potpuno nestati u tuđinskom moru.

Poduprete li je vi Istra će se naš održati, napustite li je vi — baš vi najmladji — Istra će naša biti za nas za vječna vremena izgubljena . . .

Okupljajte se stoga u čvrste redove oko ovog našeg »Malog Istranina« širite u svojoj okolini ljubav prema Istri napaćenoj, budite pravi apostoli kulta Istre sirotice, borci za njezinu sretniju i bolju budućnost! Budite joj prijatelji sada, dok ste mladi, da to uzmognete ostati i kasnije, kad pođrastete i zauzmete važne položaje u životu ove mlade države, na čelu ovog našeg hrabrog i junačkog naroda . . .

Da ste nam zdravo, mladi junaci! **ERNEST RADETIĆ**

Lavovi . . .

»Kraljica mora«, Venecija, odabrala je znamenje svoje snage — lava.

Kamenje izvajano u obliku lavova, postavljeno po gradovima zaposjednutih slavenskih krajeva uzduž našeg primorja, imalo je da govori svijetu, da se moć »kraljice mora« proteže i na te naše krajeve, da je vlast Venecije i na »drugoj« obali, da je ona tu, i da će ostati . . .

»Venecija je nasljednica Rima, koji je vladao i ovim krajevima«, udarali su u talambase mletački uijezi.

A roblje nezarobljeno ćutalo je i vjerovalo, da će i bahatu Veneciju stići udes osionog Rima, prvog i velikog zatornika kršćanstva.

I vjerovanje roblja nezarobljenog se je obistinilo . . .

Venecija je propala u vlastitom kalu.

Kao što je nestalo i živih lavova iz rimskih šuma, nestalo je, uglavnom, i mrtvih kamenih lavova sa srušenih bedema dalmatinskih gradova. A koji su ostali, podvrgnuti su uticaju zuba vremena: dere ih kiša, podgriza sunce i izjeda vjetar. Nestaje ih. I nestaće ih. Mogli bi već i da nestanu sasvim. Ali neka mrtva kamenja . . .

A nasljednici Venecije ne prestaju da udaraju u talambase:

»Na protivnoj obali stoje vidni znakovi vlasti naše prethodnice Venecije: leon i Lavovi . . .

Da, da, na našoj obali žive i rađaju se i **l a v o v i**. Slavenki lavovi.

Beograd

Ljubidrag Garčina

Naš Pipi

Pipi, Pipi, ružice! —
Majčica mi tepa:
Daj mi, daj mi ručice,
Moja dušo lijepa.

Daj mi, daj mi busicu —
Milji mi se tata —
Griskajué mi ručicu,
Ljubeé oko vrata.

Ko andeo radostan
Smiju se i šale
Gledajué mi povozdan
U očice male.

A u meni, voljena,
Srce poigrava
I na njina koljena
Naslanja se glava.

Pipi, Pipi, Pipica!
Tako mene zovu,
Kad mi daju slaštica
Ili igračku novu.

Pa pričaju sladano,
Rajeć dušu bistru,
Kako ćemo zajedno
U tatinu Istru.

Onda pjesma majčici
S grudiju se toči —
Dok se malom Pipici
Ne zaklope oči!

Jos. A. Kraljić.

Zlatna ptičica

Između latica divlje ruže neka mala, zlatna ptičica, iz svilenih je niti savila svoje gnijezdašce.

Iz samih cvjetića divlje ruže, splela je ovdje svoje dvore mala, bijela vila Ružana.

Mala je ptičica imala biserni kljunić, a vila harfu na kojoj su žice bile iz samih zlaćanih sunčanih zraka.

U jutro, kada bi prve Sunčeve zrake probudile divlji miris šipkovih cvjetića, budila se mala, zlatna ptičica i Sunčevom bi žaru zacvrkotala svoju pjesmu.

Za prvih sunčanih traka budila se mala vila u bjelini i svojim mekanim i bijelim prstićima prebiralala po zlaćanim žicama svoje harfe. Uz zvukove harfe, ona je svojim sitnim glasom pjevala Sunčevom svijetlu.

Prve sunčane zrake budile su seljaka čija se kućica zgurila podno brežuljka. On bi u plug upregao svoje volove, parao bi plugom crne i masne brazde i fićukao uz plug svoju pjesmu. Pjesmu zlatnome suncu.

A Sunce je veselo slušalo biserne zvukove ptičjeg cvrkuta, zvukove viline harfe i vilinu sitnu pjesmicu. Slušalo je fićuk ratarev i raslo, raslo. Razdragano pjesmom uzdizalo se Sunce u nedohvatne nebeske modre visine. — A kada bi u večer Sunce tonulo iza modrih morskih dubina, mje-sečina bi svojim srebrnim sjajem obasjala latice divljih šipkova i polja... Mala bi ptičica usnula u svome gnijezdašcu, a seljak u svojoj kolibi, koja se zgurila podno brijega...

Jedne noći, kada je mala ptičica usnula i snivala kako je prhnuća u nebeske visine, kako se približila Suncu i kako ga je poljubila u nje-gova zlatna ustašca, do ružinog se grma došuljala neka dugačka, debela, crna i prugasta zmija... Razjapila je svoje široke ralje iz kojih su sinula dva dugačka, oštra i otrovna zuba. I progutala je malu ptičicu.

Mala je vila umrla od tuge za ptičicom...

Batar je utihnuo. Sada psuje crnu i otrovnu zmiju.

Vladoje Rovinjski

Neustrašivi lovac

U Africi, pokraj Nila
Eno strašnog krokodila

Gladan vreba ukraj puta
Sad će lovca da proguta.

Kažnjena neposlušnost

Vidite li ga, kako je lijep i velik taj macan. Smotan u klupko spava i grije se na suncu. Divno je to mače! Veliko, debelo a duga mu dlaka ko u tigra glatka i sjajna. Slatko on tako spava i vjerojatno sanja o svojim svakidašnjim majstorlucima. o lovu na miševе, i jamačno ih u duhu vidi cijelu hrpu mrtvih pred sobom, a sanja valjda i o ribljim glavama, ukusnim jetrima i dobrom mlijeku. Tako spavajući naš macan uživa i prede a da i ne sluti koja ga nevolja čeka.

Mali Krešo, žmirkajući, željno gleda macana. Ne smije da ga dira, jer su mu rekli da grebe. Ne vjeruje to Krešo. Ta macan je tako sladak! Gladak! Tako bi rado pogladio njegovu sjajnu dlaku pomilovao ga, a — razumije se — i povukao ga za brk. Velika je to napast za našega Krešu. Ta macan spava. I Krešo se tiho, na prstima, primakne macanu, koji čvrsto spava i ne miče se. On je dobar. Reklo bi se da se smije, a svi ga optužuju da je zločest. Gle! Dugog li brka što mu strši kraj nosa. Ne, ne nije on zločest. S njime se može raditi što se hoće. No ipak treba biti oprezan. Što li mu je sjajna dlaka! Moram se dotaći bar jedne, da vidim kakova je. Krešo se približi macanu i junački mu zasuče brk...

Kako je to samo brzo išlo. Puše, grebe, skače macan i bježi. Jao!

Prestrašeno gleda Krešo svoju ručicu i na njoj crvene pruge...

Potekla je krv. Boli ga i peče. I on udri u plač. Dakako, svaka je neposlušnost kažnjiva.

Teta Vika

Neustrašiv lovac jaši
Krokodila se ne plaši

Sa lasom mu stisnu ralje
I odjaši mirno dalje.

ZABAVNI KUTIĆ

Račundžije pozor!

Zamislite broj s jednom znamenkom; pomnožite ga sa 5!

Jeste li? Taj umnožak pomnožite sa 2! Jeste li i to? Pribrojite 7!

Od broja, koji ste dobili, odbacite prvu znamenku!

Broju, koji nakon toga ostane, pribrojite 4! Nakon toga odbijte 3!

Pribrojite sada k tome 9!

Gotovo?

A sada ću vam ja kazati, koliko ste dobili.

Svaki je od vas dobio broj 17!

Ako je tko dobio drukčiji broj onda je krivo računao, pa neka pokuša još jednom!

Drugi primjer! Svaki od vas neka zamisli jedan jednoznamenasti broj!

Zamišljeni broj pomnožite sa 3!

Rezultat još jedamput sa 3!

Pribrojite sada dobivenom broju onaj broj koji ste prvobitno zamislili!

Zatim pribrojite još 5!

Od zbroja, koji ste dobili brišite prvu znamenku!

Onom broju, koji vam je ostao pribrojite 7!

Odbijte 3!

Pribrojite 6!

Dobili ste 15!

Nijesam li pogodio?

Treći primjer: zamislite broj od jedne znamenke!

Podvostručite ga!

Taj broj podvostručite još jedamput Zatim još jedamput!

Pribrojite sada zamišljeni broj!

Pribrojite ga još jedamput!

A sada mu pribrojite 8!

Prvu znamenku brišite!

Od onoga što vam ostane odbijte 3!

Pribrojite 7!

Dobili ste 12!

Majmun Klok, mali Jožić i njihove vragolije

Ima li možda među vama netko, tko još ne pozna našega Kloka?

Nema?! Vrlo dobro! Tako i valja, jer onaj, tko ga ne bi poznao zaslužio bi iz prirodopisa trostruki, a iz zemljopisa barem dvostruki drugi red. Iz prirodopisa zato, što ne pozna najpametnijeg majmuna na svijetu, koji je k tome vrijedan suradnik »Malog Istranina«, a iz zemljopisa zato, što nije pratio njegova pustolovna putovanja po raznim zemljama. A iz tih opisa mogao je svatko iz zemljopisa štošta valjano naučiti.

Klok je povrh toga kako znamo i šaljivdžija, vazda spreman na svaku vragoliju. Nema dana, da nas ne bi iznenadio kakvom svojom novom majstorijom. I baš danas, kad

smo htjeli da vam opišemo velike pripreme za daleki put, koji misle još u ovom mjesecu naša dva junaka, Klok i Jožić poduzeti, moramo da odustanemo od toga opisivanja, i da iznesemo jednu novu Klovovu nevaljalštinu, ako je se tako smije nazvati.

Ovaj se puta baš nemilo našalio sa svojim prijateljem Jožićem, koji danas kiše i kašlje, da se sve ori.

Bilo vam je to tako: Dok se siromašni Klok po toj vrućini znojio, spremajući se za daleki put, pakujući Jožiću kovčeg, pomažući nama u uredništvu, bježeći čas na poštu, čas u grad, čas opet po kojekakve poruke drugim majmunima u mak-

simirski zoološki vrt, Jožić je lijenčario, kao da ga se sve to ništa ne tiče.

»Dosta sam se namučio prošle školske godine lutajući po svijetu« govorio je Jožić »i sada hoću da se pošteno odmorim«. Uzeo udicu i odmaglio na Savu, da u sjeni pod vrбом lovi ribe.

»Eh, ne ćeš tako, mudrijašu jedan« mislio je Klok. »Ako si se ti trudio po svijetu, nijesam ni ja plandovao, dok sam ono s tobom išao, a ipak sada moram da radim. A povrh toga ti nijesi ni pohadao školu, nego si se lijepo vozikao po svim kontinentima, dok su tvoji drugovi morali hlače derati na školskim klupama i razbijati kojekakvim

zadacima svoje male glavice. Čekaj, lijenčino, dat ću ja tebi lekciju i ako si mi dobar drug i prijatelj.«

I naš ti Klok ode jednoga dana, kad se Jožić otputio na Savu, ravno za njim.

Jožić sjeo pod vrbu u hlad, bacio udicu, lijeno se povalio i čekao da koja luda ribica zagriže.

Sunce je pripicalo, pa su neke pralje izvjesile rublje da se osuši.

Klok se šuljao za Jožićem i u izvjesnoj udaljenosti stao. Opazivši rublje, u jednom mu času sinu u majmunskoj glavici zgodna misao. Dohvati nekakvu haljinu ili košulju, što li je to već bila, uvuče se u nju, nečujno se približi Jožiću i hop! Uz strahoviti majmunski krik baci se na nj kao podivljao.

Moj ti Jožiće ijos! u vodu, zaprepašćen i izvan sebe od straha. A Klok bježi što ga noge nose kući. Putem zbaci sa sebe haljinu i uvuče se u uredništvo, skutri se u jednom kutu i pričini se da drijema, kao da nije ništa ni bilo.

Malo za tim evo i Jožića — mokra i pokisla ko kokoš, — koji se jedva jedvice iskopreao iz vode i mulja.

Od tada kao da se opametio. Ne odlazi više na Savu, već sjedi uz nas, pregledava nekakve zemljopisne karte, bilježi, stvara planove, proučava vojni red željeznice i aeroplana, nabavio je čak i fotografski aparat, a ma kao da će čak na sje-

verni pol ili s profesorom Piccardom u stratosferu. — A prefriganac Klok, koji je oduševljeni putnik, pa jedva čeka da otputuju, samo se ispod brka smije, veseo, što mu je uspjelo opametiti Jožića. Do drugog puta znat ćemo već jesu li krenuli na put, kojim pravcem i na koji način.

Mutna rijeka

Zaprašen od duga puta, ožednio neki putnik sagnuo se nad talase rijeke i htio da ugasi žed. Ali talasi su mutni i gorki.

Pitao je putnik rijeku zašto je tako mutna i zašto je tako gorka njena voda. A nekada je bila bistra, a talasi su se njeni caklili na srebrnom mjesečevom sjaju. Zvijezde su se u njoj ogledale nekada... A danas je mutna i gorka... Mjesec ne će da se ogleda u njoj. Zvijezde više ne mogu u njoj ogledati svoga blistavoga lica...

A rijeka je pričala:

Moja je voda nekada bila bistra. Na obalama su evali bijeli glogovi cvjetovi. Ovce su se provlačile kroz glogovo grmlje. Mala im zvonca ispod vrata zveckala su po čitav dan. Slavuj je između bijelih cvjetnih glogova biglisao svoju pjesmu. Ja sam ga slušala i razdragana skakala preko kamenja. Tako tekla dalje i upijala u se sve novije i ljepše zvukove pjesme. Onda si jednoga dana došao Ti, putniče. Žedan si se — kao danas — sagnuo nad mojom površinom i napio se bistre vode. Otišao si dalje i pjevao si i Ti...

Ali jednoga dana zaplakaše ovi dobri ljudi, čije su se kolibe danju ogledale u mojoj bistrini. Sagnuše se nad moju površinu, a ja sam upijala njihove mutne suze... I od tih sam suza gorka... Otpale su latice s glogovog grmlja. Slavuj je nekuda odletio...

Plakali su ti ljudi, čija su lica tvrda i opaljena suncem. A jednoga dana, kada su im presahle suze, počela su krvariti njihova mekana sroa... Mutne kapi krvi njihove uzmutiše bistru moju površinu...

Umjesto sitnih zvukova zvončića ispod vratova njihovih ovaca, danas slušam zveket lanaca, kojima su sapeti ovi dobri ljudi...

A kako se Ti zoveš. tužna rijeko? Nekada Te nijesam pitao za Tvoje ime...

Zovem se — Mirna, dragi, zaprašeni putniče!

Vladoje Rovinjski

Vjera

Kućarice male, poneštrice sitne,
Što gledate hridi, goli Kras i Kúke,
Pune naših suza, pune naše muke
Ja Vas uvijek sanjam, moje strane kitne.

I vjerujem čvrsto: začet ću slavuje
U luzima našim poslije oluje;

I nadam se jošte pozdraviti laste
Na kućama našim poslije noći tmaste.

Rikard Katalinić Jeretov

Budi oprezan, kad govoriš s nepoznatim ljudima. Profesor Dr. Velenovsky, glasoviti češki učenjak i prirodopisac, običavao je za vrijeme odmora raditi u sveučilišnom botaničkom vrtu. Jednoga jutra okopavo je i redio ruže, kad li začuje preko plotu, kako ga netko dozivlje:

— Hej, čiča, je li stari Velenovsky ovdje?

Profesor se obazre i reče:

— Tu je!

— A recite mi, molim Vas, kakav je čovjek taj starkelja, poznate li ga?

— Poznam, kako ga ne bih poznao?

— A je li danas dobre volje?

— Hm, mislim da je, samo neznam ne će li ga proći dobra volja, kad Vas ugleda.

— Samo da ne bude previše nasadjen. Evo Vam, čičo, jedna desetača za informaciju.

Student preskoči plot i podje na sveučilište, da se najavi profesoru, koji ga je tog dana imao ispitati.

A dotle je profesor skinuo pregaču, oprao ruke i pošao u svoju radnu sobu. Na to je naredio podvorniku nek uvede studenta, koji je na nj pred vratima čekao. Student udje, duboko se pokloni i pogleda u profesora. Probljedio je i promućao:

— Go-gospodine profesore, oprostite, ja, ja . . .

Profesor se nasmiješi:

— No dobro, dobro, imate sreću da je »stari«
danas dobre volje. A Vašu Vam desetaču vraćam, jer je to ipak prevelik dar za jednu tako neznačajnu informaciju. Nego sad da predjemo na ispitivanje. Kažite mi vi . . .

Kako je ispao taj ispit nije nam poznato.

Leteće žabe i zmije. Švedski istraživač Erich Mjoberg, koji se nedavno povratio iz Azije, gdje je na otoku Borneo punih osam godina živio u prašumi, da proučava bilinski i životinjski svijet u tom kraju svijeta, pripovijeda upravo čudesne stvari.

Čine nam se pravim bajkama njegove tvrdnje, da je vidio žabe što lete i zmije, što pjevaju. A ipak je to istina. Bornejska žaba, *Rhacophorus nigropalmatus*, jedina je žaba na svijetu, koja leti po zraku. Ta žaba živi u gorovitom dijelu otoka u gustim prašumama, zvanim Dulit gorje.

Kad hoće da poleti otpuza na stablo, nadme se i skoči. Ne pada na zemlju jer si pomaže tankom opnom među dugim prstima na rukama i nogama tako spretno da dulje vremena jedri zrakom — Mnogo joj pomaže i zrak kojim se nadme, pa je drži u zraku poput napuhnutog balona. Prednjim nogama pliva, a stražnjim korman. Može se dizati i spuštati, letjeti napred ili natrag, već kako joj je potrebno.

Njezin je najveći neprijatelj zelena letuća zmija, koja se hrani tim žabama. Od grane do grane ih progoni letući za njima strelovitom brzinom i rijetko joj koja žaba umakne.

Djeca, koju su odgojili vukovi. Mnogi je od vas sigurno već čitao knjigu glasovitog engleskog pisca Rudyarda Kiplinga o indijskoj džungli i pustolovinama malog dječaka Mowglia, koji je živio među divljim šumskim životinjama. Čitajući tu nadasve zanimljivu knjigu jamačno ste pomislili, da je to plod bujne mašte piščeve. A nije tomu tako. Često se desilo da su razne divlje životinje uhvatile kakovo dijete odgojile ga i othranile. Jedan takav slučaj pripovijeda biskup H. Pakenham Walsh iz Kalkute.

Stanovnici sela Godamuri u Bengaliji opazili su jednoga dana u prašumi nešto što nije bilo nalik ni na životinju, ni na čovjeka. Bili su uvjereni, da su to vukodlaci. Ženske nijesu više uopće htjele prolaziti stazom koja je vodila mimo sela kroz šumu. Jednoga dana odvaži se četa od 60 muškaraca i podje u potjeru za tim strašilima. U šumi su naišli na vučji brlog. Stari vuk je pobjegao, dok se naprotiv vučica oprla i strahovito režeći čuvala ulaz u brlog. Ubili su je i provalili u skrovišta. Unutra su našli dva mlada vučića i dvije djevojčice, koje su bile vrlo malo nalik na ljudska bića.

Vučice su uhvatili, dočim su djevojčice četveronoške silnom brzinom pobjegle u šumu, gdje su ih u šikarju nakon dugog traženja ipak pronašli. Pri tom su se te čudne djevojčice ogorčeno branile i grizle svakoga, tko bi im se približio. Ruku uopće nijesu upotrebljavale. Konačno su ih ipak uhvatili. Kad je došao misijonar iz Mindaporskog sirotišta, da ih odvede našao ih je ukopane u suhom blatu, posvema gole. Ležale su jedna preko druge i tako se grijale. Starijoj je djevojčici moglo biti oko 8 a mladjoj oko 3 godine.

U sirotištu, kuda su ih spremili, nijesu ih nikako mogli prinčiti na to, da stoje na dvije noge, poput ljudi, uvijek su hodale četveronoške. Haljina nijesu htjele nositi, nego bi ih zubima rastrgale odmah čim bi im ih obukli. Najradije su jele sirovo meso, a kosti su glodale poput pasa. Uopće su se ponašale kao divlje zvijeri. Vodu ili mlijeko su lokale iz tanjura na podu, a kad bi ogladnile tulile su. Njuh im je bio izvrсно razvijen, tako da su već iz daleka nanjušile meso.

Morali su ih zatvoriti u krletku, jer je prijetila opasnost, da ne bi navalile na ostalu djecu i zubima ih rastrgale.

Mladja djevojčica je uskoro umrla, dok starija, kojoj su kod krsta nadjeli ime Kelema, još i danas živi i stara je osamnaest godina. Naučila je hodati uspravno i upotrebljavati ruke, no ipak još dandanas voli sjediti na zemlji, nego li za stolom. Njeno lice je bez izražaja, nikada se ne smije, niti plače i uopće ne pokazuje nikakvih čovječjih osjećaja. Njeno je najveće veselje, kad se može stisnuti u kakav mračni kut i tamo drijemati.

Dokazano je da su te dvije djevojčice ugrabili vukovi i odgojili ih kao svoje mlade.

Jedna indijska majka radila je na polju i položila sinčića u travu. Najednom je opazila da joj je dijete bez traga izginulo. Godinu dana

kasnije opazili su seljani vučicu i s njom čudno napola čovječje biće. Uхватili su vučicu i mlado. Spomenuta majka, kojoj je prije godinu dana na onako tajanstven način nestalo dijete prepoznala je u tom neobičnom biću svog sinčića i to po ožiljku, koji mu je otisnula na bedro još kao malom dječčiću. Ali dijete se bilo silno promijenilo, da ga bez tog ožiljka ne bi nikako bila mogla raspoznati. Iako mu je bilo istom osamnaest mjeseci dječak je bio veoma razvijen i bježao je četveronoške tako brzo da ga druga odrasla djeca nijesu mogla stići. Jedino mozak nije mu se mogao nikada razviti. Sedam je godina bio privezan na lancu kao pas, a da se nikako nije mogao priviknuti na ljude. Jednoga dana uspjelo mu je pobjeći u šumu i otada ga nikada više nijesu vidjeli.

Nije dakle samo proizvoljna tvrdnja, da vučice kradu djecu i odgajaju ih kao mlade vučice.

Riba, koja strijelja. U vodama Siama živi jedna vrst ribe koja s punim pravom nosi naziv strijelca. To je mala 15 do 20 cm dugačka vitka ribica, koja se loveći kukce poslužuje kao nekom štrcaljkom. Kad opazi na biljci uz vodu mušicu ona tako vješto uštrcne na nju kaplju vode, da je omami i onesposobi za lijet. Na to strijelovitom brzinom poskoči iz vode proždre kukca i u trenu se izgubi opet u vodi.

Žuki kruh

Na galijam drevnim okovano roblje
Glodasmo baškote kao pelin grke,
Lomili smo kosti usred noći mrke
Ostadosmo živi, a Venecija groblje.

Postala je slave. Nas okupi orô,
Razbojem nas vukô i pogubi
skoro . . .
Ostadosmo živi — — Sad nam
Latin novi
Žuki hljebac baca . . . Mi smo
sokolovi.

Rikard Katalinić Jeretov

JURIĆ I FRANIĆ

Jurić: Što bi ti bio, Franiću, kad bi sad turio ruku u moj džep i oteo mi sto dinara.

Franić: Što bih bio? Bio bih svakako lopov.

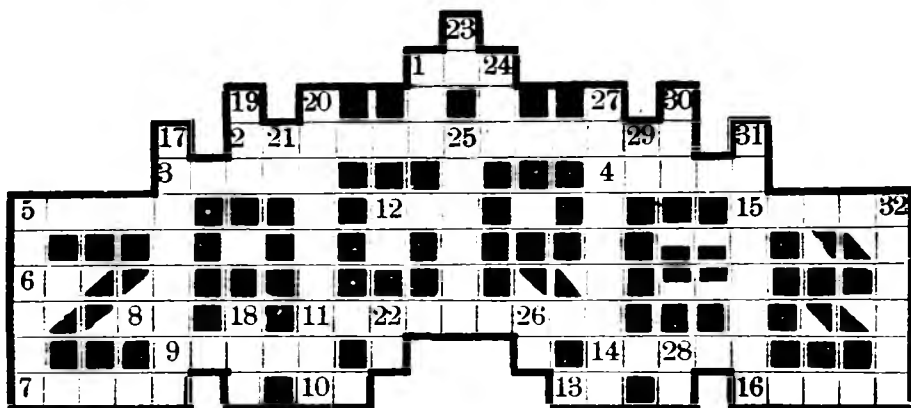
Jurić: Ne bi, nego čarobnjak.

Franić: Kako to?

Jurić: Tako, jer ja nemam u džepu ni dinara, a kamo li stotinjarku.

KRIŽALJKA

Sastavio: Franjo Mihelčić, Lokve

Vodoravno:

- 1 zov u pomoć na brodovima (tud.)
- 2 dio Sredozem. mora
- 3 šuplja je
- 4 američki novac
- 5 turski sultan
- 6 jedinica franc. novca (fon.)
- 7 moderno prometno sretstvo
- 8 lična zamjenica
- 9 protivno od >iznad<
- 10 uzdah
- 11 grčki filozof
- 12 nije slab
- 13 odziv
- 14 muško ime
- 15 doba, dio stanovitog vremena
- 16 trg. putnik (tud.)

Okomito:

- 1 najbliži ocu
- 5 gl. grad Rusije
- 17 stanovnik Istre
- 19 guja bez glave
- 21 inicijali hrv. pjesnika
- 20 dvije pjesničke vrste
- 18 kup, gomila
- 12 zamjenica
- 23 prijedlog
- 23 upitna čestica
- 24 tekući je (sišu ga kukei)
- 26 ovdje (kraće)
- 25 grčki mudrac
- 27 dva kemijska elementa
- 29 grčko slovo
- 30 čitav, sav (ekav.)
- 31 poljska biljka
- 32 naglasak

TISKARA PERKO

vlasnici:

Aleksandar Perko i Miroslav Repanča
Zagreb, Gundulićeva ul. 26 - Tel. 5069.

Izrađujemo prvotinašne iu štampane pasteve kao
listovne i sahljodne papire, pojedinačne, re-
klamne karte, računa, knjižice, letaka, pla-
kate, brošure i t. d. — solidna brza.

Trudimo se obaviti svaku poruku.

Josip Kovačić

trgovina košaračke, četkarske
užarske, sitarske i drvene
robe

Zagreb

Mesnička ul. 1

Telefon 6596.

SVATKO, TKO NARUČI NEŠTO OD MA KOJEG OGLAŠIVAČA U NAŠEM LISTU NEKA SE UVIJEK POZOVE NA NAŠ LIST JER ĆE IMATI POSEBAN POPUST NA NARUČENOJ ROBI.

SPECIJALNI POPUST

OD **10%**

pretplatnicima Malog Istranina

na ove artikle:

14-karatno zlatno naliv pero Din 80.—

Patent olovke po Din 15.— i 18.—
u svim bojama i veličinama.

1 Tuc. olovaka broj 1, 2 i 3 Din 10.—

Sav školski pribor!

Trgovina uredskog pribora!

BELA BAJ

Zagreb, Boškovićeva ulica broj 20.

ODLIKOVANI KROJAČKI SALON ZA GOSPODU

A. Slavec

Z A G R E B

MESNIČKA 1

TELEFON 7443

Veliko skladište najmodernijih prvorazrednih engleskih štofova

Vlasnik, izdavaš i odgovorni urednik: Ernest Radetić, Zagreb, Boškovićeva ulica 20. — Tiskara C. Albrecht (P. Acinger), Zagreb, Radićeva ulica 26.
Za tiskaru odgovara Petar Acinger, Zagreb, Gundulićeva ulica 22a.